

401/12040

התאחדות נולאי ישראל
הספרייה

הירחון הישראלי

לבואות

פתיחת דואר ראשון במגידל עצמ

מעונינים בחליפין עם ישראל

Chapel Simone
Cité Beauvert
W. 12003, Grenoble,
Isère, France

Mr. Terry Gwin
249 Bennett Ct.
Marina, Calif. 93933
U. S. A.

K. Brümvelts
Puntenburgerlaan 57
Holland,

Victoria América Vaides Aragón
5a. Ave. 13-34 zona 1 Altos
Guatemala,
Centro América

Miriam Munos
Av. Amatitlan 18-03, zona 12
Guatemala, C. A.

Chris Scheffer,
Van Wijngaardenlaan 23,
Rotterdam-26,
Holland

"Cumbria"
5. Manor Close.
St. Clements,
Jersey, England

Mr. Pedro Gil Calvo,
Calle 4a. No. 30. Rpto.
Arroyo Naranjo, Capri,
La Habana, Cuba

Zdzislaw Krasuski,
Skrytka 14,
Warszawa 86,
Polska

Mr. Leo Boffa,
184 Knight Street,
Providence R. I. 02909
U. S. A.

H. P. Hooyer,
Marco Polo St. 79 I
Amsterdam West
Nederlands

Mr. Ronald Christensen,
9031-Johnson Ave. So.
Minneapolis, Minn.

א. ס. ט. נ. ק

תל-אביב, — רח' אלנבי 64

STAMPS-COINS

עם תום המלחמה אנו מסייכים לספק את דפי האלבוט
המסוכלל לבולי ישראל - עם צלופן ובלי. (מקודם תוצרת בית החלוצות).

Ernest Stanek

EXPORT · IMPORT

MAIN STORE: 64, ALLENBY ROAD, TEL-AVIV, PHONE 621645

FEDERATION DES SOCIETES PHILATELIQUES ISRAELIENNES

נהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

אלול 1967. SEPTEMBER

על סדר- היום

ב ה ת א ח ד ר ת

הוועד הפועל של ההתאחדות קיים את ישיבתו האחרונה בסוף חודש אוגוסט, במועדון האגודה בתל-אביב. בישיבה דובר על התערוכה הלאומית שתיערך בשנה הבאה בירושלים. דו"ח תערוכת "אמפילקס", הצעת חבר לרהביליטציה של מר דוב קרון שהוצא מן האגודה התל-אביבית, הערות נקשר לעתון מס' 7 ועוד.

ב א ג ר ד ר ת

תל-אביב במסך חודש אוגוסט התקיימו הפגישות כאגודה התל-אביבית רק אחת לש-בוע. החל מחודש ספטמבר תחודש הפעילות שני ערבי השבוע - יום ב' ויום ה'.

פתח-תקוה יו"ר האגודה בפתח תקוה מתבקש להביא לידיעת העורך את מספר חברי האגודה לצורך מסלוחי הירחון.

ירושלים באגודה הירושלמית לבולאות נבחר ועד מיוחד לתפקידו וספל בהכנות לקראת התערוכה הלאומית שתיערך בשנה הבאה כירושלים. בימים הקרובים יקבע מזכיר התערוכה ולא מן הנמנע שיהיה זה אדם מחוץ לירושלים.

נתניה בסוף חודש יולי התקיימה האסיפה השנתית של האגודה בהשתתפות כמה עשרות חברים. אחרי מסירת דו"ח של הוועד והויכוחים, נבחר ועד חדש של 5 חברים. יו"ר - אנוליק ראובן, גפן דוד, בן-חורין מרדכי, לאון יוליוס, שמעון באו-ארנפרינד.

הפגישות מתקיימות בכל יום חמישי בשבוע באולם הקריאה של הספרייה העירונית.

חיפה להלן תכנית הפעולות של האגודה לחדשי ספטמבר-אוקטובר:

- 10.9.67 מר גרוה - "רשמי סיור בארצות אירופה"
- 17.9.67 - ערב חליפין
- 24.9.67 ה"ה ליברמן וכריסקר "הפעלת שרותי הדאר בשטחים המוחזקים" (הרצאה משולבת) עם תצוגה.
- 8.10.67 מר ליברמן - "פרסומי הודעות לקהל ע"י מנהל שרותי הדאר והסעויות בהן" עם תצוגה והקלטה.
- 22.10.67 - ערב חליפין.

הודעת הגזברות

גזברות ההתאחדות מבקשת להודיע לחברי האגודות שעליהם להעביר לגזברות את מסי החבר להתאחדות, לשם העברת הכספים לבקורת לקראת האספה הכללית. נא לשלוח הכסף בהקדם. תערוכת "אמפילקס" 68 במקסיקו

מזכיר ההתאחדות אגודות הבולאים מסר על פניות להתאחדות מהנהלת התערוכה "אמפילקס" 68 בהן מתבקשת ההתאחדות לאשר את מנויו של ד"ר ו. הקסטר כשופט ואת דב ניר כנציג התערוכה הנ"ל בישראל. הוועד הפועל אישר את המנויים הנ"ל פה אחד והוסל על המזכיר לכתוב להנהלת התערוכה בהתאם.

חדשות הבולאות בישראל

יוצא בול לוייצמן ובלפור

שני בולים חדשים צפויים מיד אחרי בולי מועדים תשכ"ח - בול עם דיוקן הנשיא וייצמן ובול אחר עם דיוקן הלורד בלפור.

כבר כתבנו שדואר ישראל יציין את מלאות 50 שנה להצגת בלפור בבולי-זכרון מיוחדים. עתה נודע שיהיה זו סדרה של שני בולים - וייצמן ובלפור. בכל בול דיוקן אחר שני הבולים יופיעו בחודש נובמבר יחד עם בול הזכרון להחלטת או"ם מכ"ט בנובמבר 1947.

בימים אלה נודע על הפגנות סוערות בארצות ערב נגד הצהרת בלפור, ויי-תכן שעובדה זו שכנעה את הנהלת הדואר שלנו להנפיק בול לנושא זה. בהנפקה יהיה גם מחווה אדיבות כלפי בריטניה.

ההצגה היתה גילוי דעת רשמי שלח שר החוץ הבריטי ארתור ג' אימס בלפור ללורד רוטשילד (כדי שיעביר את הדברים להנהלה הציונית), כי מסמלת בריטניה תראה בעין יפה הקמת בית לאומי יהודי בארץ ישראל, ותסייע כמיטב יכולתה לשם השגת מטרה זו, בתנאי שלא ייעשה שום דבר הפוגע בזכויות יושבי ארץ ישראל או בזכויות היהודים היושבים בארצות אחרות.

לוייצמן לרבי
L. RABIN

והנח להם עול איבכם עטבג ועול (דברים י"ב)
"And when he giveth you rest from all your enemies round about, so that ye dwell in safety." (DEUTERONOMY 12:10)

יום הולדתו ה-70 של לוייצמן
70th Anniversary of the Birth of L. Rabin

First day in special cancellation of the post office

ISRAEL POST OFFICE OPENING IN TUBAS UNDER MILITARY OCCUPATION. BARRAGE OF THE DAYS THE VICTORY.

ISRAELI BARRAGE HAS BARRAGE. ISRAELI BARRAGE HAS BARRAGE.

תם מבצע החרתמרת

ב-3 בספטמבר תם מבצע 27 חותמות הדואר במקומות החדשים המוחזקים ע"י ישראל. כל החותמות הונצחו ע"י מעטפות מיוחדות שהוכנו בידי יצרנים שונים. ההערצה הרבה שהעם רוכש למצביאיו מצאה לה ביטוי בהדפסת תמונות שר הבטחון והרמטכ"ל על גבי מעטפות כולאיות.

SILAT ED-DAHR - סילת אד-דאח
OPENING DAY OF ISRAELI POST OFFICE IN 1947
11.9.1947

1399

ISRAELI BARRAGE HAS BARRAGE

אנו מראים כאן מעטפת זכרון עם תמונת הרמטכ"ל מסדרת המעטפות של ג. ווייסלברג ומעטפה מסוג אחר, שהוכנה בידי יצחק ששון ושר מואל רוכברג לרוב פתיחות בתי-דואר במקומות החדשים. סדרה מל-אה כוללת 27 מעטפות, כולן צבע-וניות. למטה מעטפה מתוצרת א. שליט ויי. זיידמן, אף היא מסדרה של 27 מעטפות. שים לב שתווית הרישום הודפסה בטעות עם שם בלתי נכון (!).

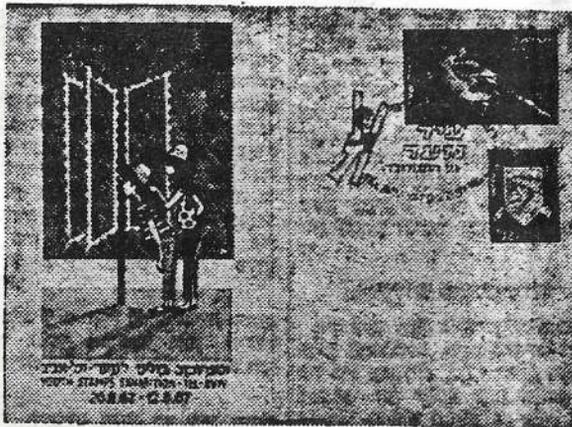
בולי הנצחון נמסרו לנשיא ולראש הממשלה

שר הדואר, י. ישעיהו, מעניק לנשיא סזר את בולי הנצחון.
מסמאל: ראש הממשלה בשיחה עם כתבים בולאיים.

בולי הנצחון המוקדשים למלחמת ששת הימים, שהוצאו על-ידי דואר ישראל אל עם פתיחת ימי הנחמה, הוצגו לנשיא המדינה ולראש הממשלה. בטקס שנערך בבית הנשיא, גילה ז. סזר עניין רב בפעילותם של עובדי משרד הדואר בתקופת המערכה. שר הדואר ישראל ישעיהו בירך את הנשיא, ו- העניק לו אלבום הכולל את בולי הנצחון, בוליחיל-האוויר שיצאו לפני המלחמה, ואוסף חותמות המוקדשות לפתיחת בתי הדואר בשטחים המוחזקים. בטקס אחר שנערך בלשכת ראש הממשלה בירושלים, העניק שר הדואר את אל-בום בולי הנצחון לראש הממשלה לוי אשכול. בטקס נכחו גם שר המסחר אליהו שרון, מנכ"ל משרד ראש הממשלה ד"ר יעקב הרצוג, מנכ"ל הדואר י. לביא, מפ-קד הודת המערבית אלוף עוזי נרקיס, ראשי משרד הדואר וראשי אגודת הבולאים. במסגרת הטקס אמר שר הדואר: "הבולים הכופיעים היום ישאו את תהילת ישראל מעל כל מעטפה ואיגרת, יאדירו שמה מלוא תבל ויבליטו פירות נצחונה ומשמעותם". ישעיהו ציין את פעלם ומסירותם של עובדי הדואר ומנהליו בימי החירום והמלחמה. כן הביע השר תודה לאלפי המתנדבים שבאו לעזרת הדואר. השר מסר, ששירותי הדואר במזרח ירושלים, בודה המערבית, ברמת הגולן, ברצועת עזה ובמדבר סיני הופעלו כבר על ידי הדואר בחסות המסל הצבאי. בסך-הכל נפתחו 27 בתי דואר ביניהם אחד חדש, שנפתח במג'דל שמש סברמה. כן ייפתחו בתי דואר בעיבורה המזרחי של ירושלים - בבית חנינא ובשעפט. ראש הממשלה ל. אשכול השיב בדברי שבח חמים לדואר ולעובדים על פעלם בעת המערכה ולאחריה, הוא ציין, שהנצחון במלחמה זו, שעתה הוחלט לקרוא לה "מלחמת ששת הימים", דרש הכנות שנעשו במסך שנים, במערכת הבטחון ובמערכות האזרחיות הקטורות לבטחון. ראש הממשלה הביע את תקוותו שהבולים הנאים ש-בידיו ישמשו שליח נאה ומרשים של דבר ישראל בעולם, ושיצליחו להגיע לכל אתר ואתר. הוא איחל לדואר ישראל לשאת בשורות טובות לקרוב ולרחוק. אלבומים ובהם בולי הנצחון הועברו גם לשר הבטחון וליתר השרים וכן ליושב ראש הכנסת ולרמטכ"ל.

בולאים צעירים וציגים

מעטפה שהוצאה ע"י מארגני תערוכת הבולים ב"עיר הנוער"

על ההתענינות הגדולה של הדור הצעיר בבולאות תעיד ה-תערוכה שהתקיימה ב"עיר הנוער" בתל-אביב. מר דב ניר מארגן התערוכה (בחסותה של האגודה התל-אביבית לבולאות) הצליח לארגן תצוגה צנועה ונאה על נושאים שונים.

חבר השופטים שכלל את השופט י. אברון, י. אוקו, א. לין מ. פרצלן ודר' י. פרוי-דנברג, פירסם דו"ח חשוב על מוצגי התערוכה ומציגיה שע-סוי לשמש טוהר דרך לכל אספן צעיר ומשום כך נביא קטעים מכנו כאן.

ד"ח חבר השופטים

1. אחרי עיון מדוקדק במוצגי התערוכה הגיע חבר השופטים למסקנה כי מן הר-אוי לסווג את המוצגים לפי סווג כדלקמן:
  - א) מוצגים ברמה מספקת או פחותה מכך: בסוג זה סווגו המוצגים אשר השו-פטים העניקו להם עד וכולל 40 נקודות.
  - ב) מוצגים ברמה כמעט טובה: בסוג זה סווגו המוצגים שהשופטים העניקו להם 50 או 55 נקודות.
  - ג) מוצגים ברמה טובה: בסוג זה סווגו המוצגים אשר השופטים העניקו להם 65 ו-70 נקודות.

אנו מבקשים להסביר כי חבר השופטים יצא מתוך הנחה, מקובלת בתערוכות בוליים כי אוסף נדיר ומושלם בכל המישורים זכאי לזכות בהענקת 100 נקודות הנקוד מגיע בעד נקיון ומראה כללי (25 נק') עושר החומר ושלמות אוסף ה-נושא (25 נק'), ידע ומחקר בנושא (25 נק'), מקוריות ויחוד נושא האוסף או האוסף עצמו (20 נק') ו-שונות (5 נק'). חבר השופטים, כמקובל, מעניק נקודות בגין כל אחד הפרטים הנ"ל בנפרד, מסכם את הנקוד הנפרד ולאחר מכן בדיון בין חברי חבר השופטים משתדל להגיע למסקנה אחידה.
2. מאחר ותערוכה זאת הנה תערוכת בולאים בני נער, מן הראוי להעיר הערות בקורתיות מסוימות:
  - א) לא נמצאו מוצגים רבים אשר סודרו בצורה נאה, נקיה ומעוררת תשומת לב. הרבה מוצגים הפסידו נקודות בגלל הסדור הגרוע של הבולים על דף האוסף.
  - ב) הרבה אספנים הגישו דפים ללא כיחוב או הסבר כלשהו. באוסף המבוסס על פתוח נושא יש צדך להסביר את הבולים ויתר הפריטים הבולאיים, אם כי אין להרבות בדברי הסבר.
  - ג) מרבית האוספים היו אספנות לפי נושא: אך רק בשנים מאלו מצאנו מ-אמצים כלשהם לפתח את הנושא בשיטתיות. מרבית האספנים הסתפקו בלי-קוט בולים הנובעים לאותו נושא ובקביעתם על דף, זה בצד זה - אין זה מספיק.

עצמות פינלנד

— מאת חיים לנגלן —

ב-6 לאוקטובר, ינפיקו שלטונות הדואר בארצות הברית, בול זכרון בערך נקוב של 5 סנט, לציון יובל החמישים לעצמאותה של פינלנד, ולציון מסורת הידידות בין מדינה זו לארה"ב. יצויין, כי הבול יצא לאור בסקס מיוחד שייערך בעיירה קסנה בצפון מזרח מדינת מינססוטה, ארצות הברית. העיירה נקראת פינלנד, ובאיזור זה מתגוררים רוב האמריקאים ממוצא פיני. בסקס ישתתפו כנראה, מיני-סר החוץ הפיני ושגריר פינלנד בוואשינגטון.

לפינלנד בת ה-60 פחות מחמישה מיליון תושבים, אך היא ידועה באומץ לב תושביה ובמוניטין הרב שלה בשדה האמנויות. יש לה שני חתני פרס נובל: ויר-סאנן - כימיה ו-מילנפא - ספרות. המוסיקה של סיבליוס הוציאה סם עולם למדנה זו. הפינים מצטיינים גם בספורט, וזכור שמו של האצן העולמי הנודע פאבו נורמי. פינלנד היא מדינה תעשייתית, לציון מפעל מיוחד במינו בפינלנד - ה-עיר שפאקה - ליד הלסינקי הבירה - עיר מתוכננת ראשונה בעולם בהתאם למיסב חידושי הארכיטקטורה ובנין הערים. פינלנד היתה תחת שלטון זר במשך 700 שנה, ורק ב-1917 הגיעה לעצמאות.

בול הזכרון מראה סמל המדינה מאז שנת 1581, כשהיתה פינלנד לדוכסות במסגרת הממלכה השוודית. על הסמל, מלבד האריה, תשע שושנים, המציינות כפי הנראה, את תשע הפרובינציות המקוריות של פינלנד דאז.

יובל ה-50 של עצמאות פינלנד יצויין בישראל בתערוכת בולים מיוחדת. שגרירות פינלנד בישראל פעילה באחרונה מאוד בקשר ליובל עצמאות פינלנד ונציגיה באו בדברים עם אנשי ההתאחדות בקשר לארגון תערוכת בולי פינלנד בתל-אביב.

בולאים זעירים/המשך

- ד) אין להגיש לתערוכת בולים בולים בלתי חתומים וחתומים ערוכים על דף אחד, או גם במוצג אחד.
- כשמביאים שקולים אלו בחשבון נתן להבין מדוע לא מצאנו לסווג אף מוצג א-חד בסווג גבוה מ-"טוב".
3. ולהלן החלטת חבר השופטים בדבר תוצאות התערוכה:
- (א) מוצגים ברמה מספקת או פחותה מכך - מוצג של רמי קרמין (ר"ב), תמר ארזי (ת"א), תמר ארזי (ת"א), איתמר ברקאי (י"ם), איתמר ברקאי (י"ם), שמואל פדרנכט (חיפה), חגי קרלי-נסקי (רמת חן), מיכאל סנדר (רל"צ), אמנון שריבמן (כפר סבא).
- (ב) מוצגים ברמה כמעט טובה - מוצג של משה סמן-טוב (ת"א), שמואל פדרנכט (חיפה): עבור המוצג השו-אה והגבורה). מיכאל סנדר (רל"צ: עבור המוצג מסלות ברזל), גיורא ליבוביץ (חיפה), שלמה אלבו (י"ם), שמואל פדרנכט (חיפה) - עבור המ-צג בולי אמנות).
- (ג) מוצגים ברמה טובה -
1. פילים על בולים (תמר ארזי, ת"א) - 60 נקודות.
  2. בולי ספורט (משה אדומי, ר"ב) - 60 נקודות.
  3. בולי טבע (שמואל פדרנכט, חיפה) - 60 נקודות.
  4. ידים על בולים (גיורא ליבוביץ, חיפה) - 65 נקודות.
  5. חברי התלמידים (כנ"ל) - 65 נקודות.
  6. צפרי שיר (חנה קניג, ירושלים) - 75 נקודות.
- ובהתאם לניקוד של המוצגים אשיוטווגו ברמה הטובה חולקו הפרסים.

מדיניות הש

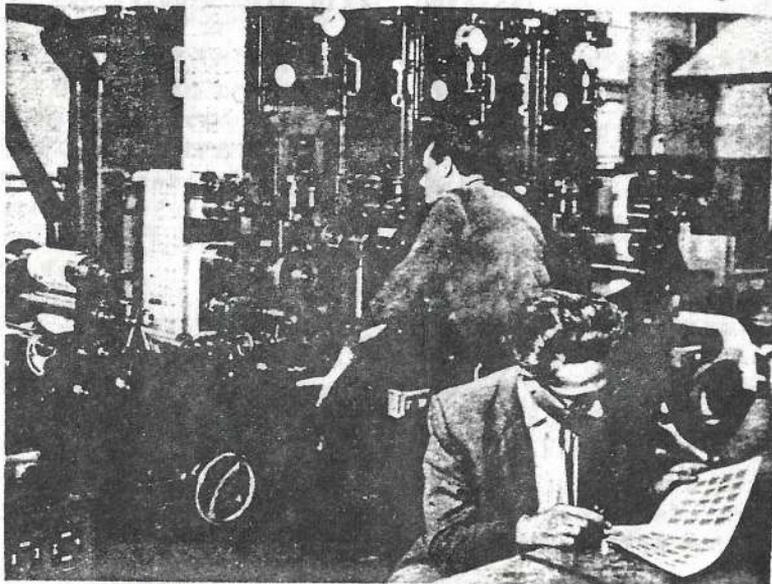
ערכו הריאלי אורך-הסווח ויחסו של האספן לכל בול נקבעים עפ"י מדיניות-ההנפקה של הדואר במדינה הנאספת. חייבת להיות התייחסות בין כמות הבולים המונפקים לגודל שירותי-הדואר. באותה מידה יש להקפיד על יחס נאות בין כמות הבולים הנמכרים באשנבי השירות-הבולאי לבין הבולים שנתעדו לשימוש דואר ממשי. ית-רעל-כן, הערכים הנקובים של כל כדורת בולים חייבים להיות מציאותיים. כל מהדורה-בולים צריכה להופיע בסיראז-מתאים ולויות מצוייה באשנבי הדואר בפרק-זמן סדיר. אחזות ממדינות-הדואר החדשות (הארצות המתפתחות) באפריקה ונסיכויות (דרום-ערב) הפסידו את מעמדן בקרב האספנים הרציניים ככל שהרבו בהנפקות בולים למטרות ספקולציה מובהקות. לכן, אסוד להנפיק בולים בנושאים פופולאריים אם אין לאותה מדינת-דואר זיקה-שלי-ממש לנושא.

אחת העמדות של דואר-ישראל היא הנפקה בערכים נקובים גבוהים. סדרה רגילה, המופיעה אצלנו, נושאת ערך נקוב העולה על לירה ישראלית אחת. אם נקבעת כראש מכסה להנפקה שנתית, הרי שמצטמצם בכך מספר הבולים המיועדים. לכן מדינות רבות, במזרח ובמערב, דואגות לאספן ומנפיקות סדרות, שבהן משמש ערך-נקוב אחיד לכל הסדרה או לחלקה הגדול. בבריטניה נהוג במקרה זה, הערך של 4 פנס, וב-ישראל — על סדרות עתידות אלו לשאת ערך של 15 אגורות (דמי-משלוח למכתב רגיל בפנים-הוארץ). הבולים בעלי הערך האחד הבורים זה-לזה בגליון וניתן להשיג על-ידי-כן סדרה שלמה בצורתה. להדגמה מחושית: לקראת יום-העצמאות העשירים אפשר להנפיק סדרה חגיגית בת 20 בולים. שנים-עשר מהם, בעלי ערך נקוב של 15 אגורות לציון שחיים-עשרה החגיבות שהשתתפו בקרבות מלחמת-השחרור; ושמונה בולים אחרים בערכים משתנים לציון כוחות

בעתונות נתפרסמה לא-מכבר ידיעה מרשימה: השרי רות הבולאי זכה בתואר "יצאן מוסמך" על הישגיו בייצוא בולאי-ישראל. עובדה משמחת זו, ההתעניינות המרובה בבולאי-ישראל בכל רחבי-תבל וכניסת המדינה לשנתה העשירים — הם המניעים לדיון הכרחי במדיניות השירות הבולאי. מהגם שרבים תולקים על מקצת פעולותיו, האחרים סוברים כי אפשר להכפיל את אפשרות יות הייצוא.

הישיג השירות הבולאי בשנים האחרונות, ראויים, ללא-ספק, לשבחיים. כראשית שנותיה של המדינה דילג השירות הבולאי על-פני שלבי-התפתחות נכבדים. מעמדו בעולם מוכיח, כי השתחרר מחללי-הילדות. הבולים החדשים נאים בעיצובם ומשופרים בהדפסתם. אמנינו מצוירים, זה שנים, בולים לארצות רבות, ובתי-הדפוס המיוחדים במדינה מבצעים הדפסת-בולים למדינות שונות. טופח אלבום בולאי-ישראל, המצוי בידי האספן,

ברם, לעתים קרובות עלול להיווצר רושם בקרב האספנים וחובבי-בולאות, שדואר ישראל אינו פועל כלל לפי העקרונות, והמונחים ביסודן של הנפקות בולים במדינות העולם. ראשית: עקרון התעמולה. הבול הוא "שגריר" נודד בציון, הכוחה נכונה לסעמו של האספן משמשת כמעט ערובה להתעניינות נוספת בתחומים אחרים ולהכרת הארץ. יודעים היטב מקרים, שבהם ההיכרות הראשונה עם מדינה נעשית באמצעות בוליה. חילופי-בולים התכתוביות. דברים אלה כהם יפה לגבי צעירים ועד לגיל הקשיש. הבול מייצג, לעתים קרובות, את הישיג המדינה בצורה הולמת ומעניינת; טוב יותר מאמצעי הסברה אחרים. שנית: הבחינה הפינגסטית. הבולים מהמים הכנסה נכבדה בתקציב המדינה. האספנים בחו"ל משלמים תמורתם במטבע קשה. האספנים המקר מים, מספיקים את תמורתו ב-החכון סמוי.

הדפסת בולים

ירות הבולאי

ליד אחד מאשנבי הירות הבולאי

מיון, בדיקה ואריזה

המסחייגת מתנספת בולים הנושאים דיוקנאות אין להסתפק, בניצוג הספרות העברית ע"י ח.ג. ביאליק ושלום עליכם. היכן מנדלי צ'רניחובסקי, רמח"ל, אברהם מאפו, יל"ג, ברנר, הלל צייטליך, יצחק כצנלסון. נפקד מקומם של אדיריהרוה נושאי תרבות ישראל. נפקד מקומם של כבשרי תחית ישראל. נפקד מקומם של תרבות קדומים. נעדרים ממצאי הארכיאולוגיה של א"י שנחשפו בדור האחרון. אפילו ממשלת המנדט בא"י עמדה להנפיק סדרה חדשה מן המניין. המתארת ממצאים מחפיר רות שוכרן ועוד. ההתעניינות המרובה בקרב האספנים בכל רחביהבל בנושאים מיוחדים. כגון: אמנות, סולק לוד, סיפורי עמ' ועולם החי — חייבת למצוא ביטוי הולם בבוליישראל; (סיפורים מן התנ"ך, החי בעולם המקרא החי בא"י, תמונות מפחות יחידים וכדומה).

הבולים המגוונים והמהודרים, שהופיעו לא מכבר, והקפדה על הנפקה נבונה, ההתעניינות הנוברת במדינת ישראל והישגיה אמורים לשמש ערובה נאכנה בקביעת מדיניות הירות הבולאי בפרוס השנה העשרים לעצמאות.

ושירותים צבאיים שונים. אסורות אחרת היא להנפיק שנים עשר בולים, המתארים דמויות וסיפורים מבני עזרת ישראל.

התרעומת הגדולה נגד הירות הבולאי היא על אולת ידו בניצול התרחשויות למטרות פילאטלסטיות. במקרים אחרים פיגול הדואר, ללא צדקה, אחרי המאר רעות; (בול שהוקדש למלחמה בסרטן הופיע זכרוב אחרי יום הפעולה הציבורית). בשנה החולפת והחמצו הודמגויות להנצחה בולאית: נשכחו העשור למערכת סיני, יובל הגורדים העבריים ושנת השבעים וחמש לרכבת. חולשה ניכרת מורגשת בדאר ישראל בענף בולייספורט. עדינה הופיעו שמונה בולייספורט בלבד. זאת, הרף ההתעניינות המרובה בין האספנים התימאטיים דווקא בנושא זה. הישגי ישראל ב.משחקי אסיה או הישגי הכדורסל לא מצאו עדיין כל ביטוי בולאי. זאת ועוד, תוך הכעת הערכת הוקרה להופעת סדרת, מויואון ישראל יש לתמוה על כי נפקד מקובן של המגילות הגנוזות וכי טרם ניכר רישומו של היכל הספר על אוצרותיו בבולי, עם הספר.

מדיניות יציבה של הירות הבולאי היא תנאי חיוני להצלחה בקרב אספנייהבל. תכנית שנתית רב-שנתית של הנפקות אינה בבחינת סוד מדיני. נהפוך הוא; ככל שהתכנית מוגדרת וברורה יותר מתכנן האספן את רכישותיו, מתקשר לסדרות הקבועות וממתין להופעתן. בין כ" 400 בולים, שהופיעו עד עתה במדינת ישראל, אין אפילו סדרה שנתית עקבית אחת. אין כל מכנה משותף לבולי, יום העצמאות כשם שאין מכנה משותף לסדרות מועדים לשמחה. לקראת ראש השנה תשכ"ז היה הנושא, תשמישי קדושה, לקראת ראש השנה תשכ"ז היה הנושא, בריאת העולם ובשנים קודמות שמשו כנושאים; כליזוכית עתיקים, ספר יונה, פטוקים מחוזן ישעיהו,

גיבורי ישראל, שבעת המינים ועוד. לכבוד ימיה העצמאות שמשו כנושאים: פרחי הארץ, ציורים סמליים לציין מספר שנות המדינה, דגמי מטוסים, המדע, מוביל המים הארצי ועוד. בטעם רב הפריד הירות הבולאי בשנתים האחרונות (תשכ"ז ותשכ"ז) בין סדרת הבולים לכבוד יום העצמאות לבין הבול המוקדש ליום הזכרון להללי צה"ל. יש להביע תקווה, כי מסורת זו תישמר גם בעתיד. הפדרת רשויות הכרחית בקביעת מגמות ההנפקה. בולי מועדים לשמחה נעדרו מטבעם לציין את ראשית השנה בלוח היהודי. יפה להם שמשו ציורים הלקוחים מאמנות היהודית או סיפורי התנ"ך. בולי, יום העצמאות נעדרו לכבוד את הישגי צה"ל. בלוח השנה נותרו דפים רבים, שטרם נוצלו או לא נוצלו כהלכה. תגיהלודים, ט"ו בשבט עשוי לשמש מועד להופעת סדרה שנתית לדיעת הארץ: פרחים ועולם החי. גם הגים אחרים יפים, מדי פעם, להנפקה מעניינת.

בשני תחומים יש לשנות כליל את מדיניות הירות הבולאי. האחד, כבדה של הספרות העברית, השני, עתיקות הארץ. תוך החייסות מלאה והבנה למדיניות

* דברים שפורסמו ב"הפועל הצעיר"

דואר במג'דל שמש

מאת יהושע מרקו

מסקדת צה"ל רמת הגולן
שירותי הדואר
هاتفه صول منطقة رامات الغولان
خدمات البريد

צילום מסמל צבאי בגודל שמש והסביבה

לאחר הפעלת שירותי הדואר בערי הגדה המערבית וברצועת עזה, הביע גם תו-
רה של רמת הגולן. ב-9 באוגוסט נפתח סניף הדואר הישראלי הראשון בכפר הדרו-
זי מג'דל-שמש שלרולי החרמון.

כאשר הגענו - קבוצת עתונאים, נציגי מסד הדואר והשירות הכולאי - לסניף
הדאר בראש פינה, הורגשה כאן התכונה לקראת פתיחת הדואר ברמה. התרכזו כאן
עשרות חבילות עם מעטפות, שנשלחו מכל הארץ, לשם קבלת חותמת-דואר עברית ר-
אסונה מרמת-הגולן. מכאן יועברו לסניף הדואר במג'דל-שמש ויוחזרו לאלפי ה-
בולאים בארץ.

במסדרו של קצין המימשל-הצבאי במג'דל-שמש פגשנו את נכבדי הדרוזים ב-
אזור, שהוזכרו לטקס החגיגי של הפעלת הדואר במג'דל-שמש הכפר הגדול ביותר ב-
אזור, הקרוב לנקודת הגבול הנוכחי בין ישראל וסוריה. כפר דרוזי זה מונה כ-
4500 נפש, שרובם ככולם חיים מחקלאות, בעיקר ממתעים.

כאז מערכת ששת הימים, השתתפנו כבר בפתיחת סניפי דואר בערי הגדה המע-
רבית ובעזה. אולם שונה המצב כאן, במג'דל שמש, בערי הגדה וברצועה הופעלו
שירותי הדואר, שהופסקו בגלל המלחמה וחילופי השלטון. שם חזרו לעבודה עוב-
די דואר מנוסים בכל השירותים (שירותי שלפון, מיברקה ועוד). ואילו כאן,
במג'דל-שמש, נפתח זו הפעם הראשונה מסד-דואר.

ביום הראשון שירת את הקהל (שהיה מורכב בעיקר מעשרות ישראלים, אשר ב-
או לכאן להחתים מעטפותיהם) חייל-במילואים, שבחיו האזרחים הריהו עובד ב-
דואר. עתה הוא מכניס לעבודה צעיר מג'דל-שמש שילמד את המקצוע (בינתיים לו-
מד הוא להסביע חותמות דאר). מתברר שהשלטון הסורי, המתפאר ב"סוציאליזם"
שלו, לא דאג אפילו לספק לכפר - המונה 5000 איש - שירות חיוני כמו סניף
דואר, והסמפק במחלק-מכתבים שהיה בא מקונייטרה.

התושבים כאן לא זכו גם לשירותים חיוניים אחרים, ורק עתה נפתחה כאן
מירפאה, עם רופא ואחיות. נראה, כי תושבי מג'דל שמש ויתר הכפרים הדרוזים
בסביבה מתייחסים בהערכה והוקרה למדינת-ישראל ולמושל הצבאי. על היחס הי-
דידתי והעזרה המוגשת להם.

בגלל היעדרו של המושל הצבאי ברמת הגולן (שהיה אז עסוק בקבלת אורחים
רמי מעלה). פתח את השקס סקנו, רב סרן אברהם רוזן, המספל בעניינים כלכליים,
ואשר תרם רבות, להסדרת החיים הכלכליים ברמה. הוא הבטיח הספקה סדירה של
מיצרכים ושיווק הפירות - תוצרתם העיקרית.

רב סרן אברהם רוזן הביא את ברכת המושל והמימשל לכל נכבדי הרמה. והס-
עים כי נעשים מאמצים, (למרות הקשיים המרובים), להיענות לדרישת התושבים ל-
הפעלת השירותים לאוכלוסיה - ביניהם שירותים רבים, שחסרו בתקופת השלטון
הסורי. הוא איחל הצלחה לתושבים, והביע תקוותו שהם יידעו להעריך את המאמ-
צים שעשו ועושים אנשי המימשל למענם, ותוך שיתוף פעולה יפתחו את הרמה ל-
סובת תושביה.

את ברכת מסד הדואר הביא מנהל המסד במחוז הצפון י. ירושלמי. שדיבר
בהתרגשות, בצינינו כי בנו הסייס נפל במערכה על הרמה. (המשך בעמוד הבא)

בחלל האויר

נינג'סה וקולי - חלוצים בדרך לטיסה הטרנסאטלנטית
מאת יצחק ברוך

זרפת תופסת מקום מכובד בתולדות התעופה; ראשוני הטייסים באירופה היו זרפתים. מובנת, לכן, שאיפתם של שני הטייסים הזרפתים, נינג'סה וקולי - היות ראשונים בחציית האוקיינוס האטלנטי, בשנת 1927.

טיסה מאירופה לארה"ב נראית כיום מעשה של מה בכך; אולם בשנת 1927 היתה טיסה טרנסאטלנטית בגדר חלום בלבד. אמנם היו קיימים כבר מטוסים מסוי-כללים, יחסית, אך הם לא היו גדולים ויציבים מספיק על-מנת לעמוד בתנאים קשים של טיסה ממושכת.

בשנת 1927 החליט שארל נינג'סה להגשים חלום ישן משלו: לחצות לראשונה את האוקיינוס האטלנטי מאירופה לארה"ב. נינג'סה נולד בפאריס בשנת 1892. הוא היה טייס קרבי מצטיין במלחמת העולם הראשונה. לזכותו נזקפו 43 מטוסי אויב מופלים.

כאשר גמלה ההחלטה בליבו, החל במרץ בהכנות מעשיות לקראת הטיסה. הוא התקשר עם ידידו, פרנסואה קולי, אף הוא טייס מצטיין, והשניים נרתמו יחד למשימה.

לרשותם הועמד מטוס דו-כנפי, חד-מנועי, שהשניים כינוהו "הצפור הלב-נה", על-שום צבעו הלבן. בתאריך 8 במאי 1927 המריאו השניים מפאריס עם מטוס העמוס לעייפה. מטוסי קרב ליוו אותם עד החוף. עפ"י התכנית, עמדה

הטיסה לאורך כ-36 שעות. פאריס כולה היתה אחוזה צפיה מתוחה: האמנם יצליחו השניים במשימתם?

הגורל התאכזר על שני הטייסים האמיצים: מטוסם התרסק הימה במחצית הדרך, האוקיינוס בלע אל תוכו את המטוס על הטייסים. לא נמצא כל שריד מהם, ועד ה-יום מהווה העלם תעלומה.

שני הטייסים, שניספו, הפכו לגיבורים לאומיים של זרפת ועתה, במלואת ארבעים שנה לנסיונם הנועז, כיבדה אותם מולדתם בבול. על הבול, נראים דיו-קנותיהם של שני הטייסים, ולידם מטוסם המפורסם "הצפור הלבנה". בהזדמנות זו יש לציין, שכבר בשנת 1919 חצו לראשונה שני טייסים ברי-טיים את האוקיינוס האטלנטי; היו אלה ג'ון אלקוק ורתור וויטן-בראון. אך השניים עשו זאת מניו-פאונדלנד לאירלנד, הווה אומר: בכיוון מזרחה. איש לא הצליח לחצות בטיסה את האוקיינוס בכיוון מערבה. מבצע זה הינו קשה עקב הרוחות החזקות המנסבות בכיוון מזרחה, ומקשות על טיסות בכיוון מערבה. בכיוון זה ספו לראשונה מעל האוקיינוס בשנת 1930, וביצעו את המשימה שני טייסים... זרפתים.

שבועיים לאחר נסיונם של נינג'סה וקולי חצה צ'ארלס לינדברג לראשונה בטיסת-יחיד את האוקיינוס האטלנטי מארה"ב לפאריז; ארצות רבות כבדו את לי-נדברג בבולים וחולמות מיוחדות, תל-כך, אולי, בפעם הבאה.

דואר במג'דל סמס/המשך

לאחר כיבוד קל עלינו למרכז הכפר בו נמצא סניף הדואר, שם חיכה קהל רב. שוב השמיע דברי ברכה קצרים נציג המימשל במג'דל-סמס, רב סרן דוד חב-יב. מוכתר הכפר ונציג משרד הדואר נתכבדו בגזירת הסרס בכניסה; עתה פרצו עשרות אנשים מצויידים במעטפות, כדי לזכות בחותמת הדואר של יום הראשון, והמאושרים ביניהם זכו גם לחותמת נוספת של המימשל הצבאי ברמת הגולן. בינתיים הגיע גם המושל הצבאי ברמה, רב סרן עקיבא פיינשטיין, ששוחח בידידות רבה עם הנכבדים, ואף התפנה לשיחה עם העתונאים בענייני הרמה.

אופנהיימר בקובה - מודליאני בערב

עשרים וחמישה בולים מוזרים למדי הופיעו באחרונה בקובה. סידרה של 25 בול היא דבר יוצא דופן, אולם לא זו בלבד. בולים אלה מנציחים תערוכה אכנותית של 25 יצירות מתוך תערוכת "סלון דה-מיו" (תערוכת מאי) שהוצגה השנה. בהואנה לאחר שהוצגה בפאריס. בסידרה 5 בולים בני 1 סנט, 5 בני 2 סנט, 5 בני 3 סנט, 5 בני 4 סנט, 4 בני 13 סנט ובול אחד בערך של 30 סנט. כל הבולים בערכים הזהים צמודים בניקוב, כך שבסידרה אחת יש 5 קבוצות בולים שחובה להחזיקם בלתי-מופרדים. לבולים גודל שונה. בכל אחד רפרודוקציה של אחת היצירות מתוך "סלון דה-מיו" של האמנים האלה: ו. לם, א. דיווי, מרינר, לביזה, הונדיטוסה, אררו, טפיס, ארנסט, סינג'יר, סואנברג, פוליא-קוף, ואן ולדה, מירו, מוריטיה, מטה, ג'ורן, אלשינסקי, דה-סילבה, מסגיר, פינכון, פיקאסו, ארפ, קלדר, וטרלי ופורטוקרו.

היצירות שהונצחו בסידרת ענק זו הן אבסטרקטיות בדרך כלל. הבול של אררו, מן הקבוצה של שני סנט מראה ערב-רב של דמויות, יצורים ועצמים. היצירה נקראת על שם אופנהיימר, ואמנם במרכז היצירה רואים את המדען היהודי האמריקאי רוברט אופנהיימר (עסק מטעם ארצות-הברית בחקר האנרגיה האטומית ובייצור הפצצה האטומית) כשסביבו דמויות ויצורים מוזרים. בפניה הימנית של הבול בולס ראשו של פידל קאסטרו. ליצירה לא נתן שום הסבר.

דיוקן מודליאני בארם-אל-קוריין

ומכיוון שבאמנות אנו עוסקים כדאי להזכיר סידרה מעניינת של בולי אמנות שהופיעו באחרונה בנסיכות הערבית אום-אל-קוויין שבמפרץ הפרסי. בין הבולים מצאנו אחד עם דיוקן הצייר היהודי אמדיאו (יודיה) מודליאני. יצירותיו שהערבים רגישים מאוד להופעת דיוקן יהודי בבול ערבי, אך נראה שמוצאו של מודליאני לא ידוע כל-כך באום-אל-קוויין... בולי אמנות הם "שגעון".

סמואל לני - יהודי

אספני יודאיקה ישמחו בודאי לצרף לאוספם את הבול ההונגרי החדש שהוקדש לצייר היהודי סמואל לני. לני היה צייר הונגרי מפורסם ועתה הופיע בבול זכרון הונגרי בכסגרת סדרת בולי אומנות. דיוקנו של לני המופיע בבול הוא אוספורטרט, שאגל בדראר או"ם.

בחוברת הבאה נביא צלומי הבולים שיופיעו בדואר או"ם לפי "חלונות שא-בל" שנתרמו בשנת 1967 ע"י האמן למרכז האו"ם בניו-יורק.

יומן אכריקה

מאת ד"ר מיכה טילנר, סופרנד בארה"ב

הבול המכוער ביותר: בולי ארה"ב אינם ידועים בימים. זאת היא הצהרה זהירה ביותר. לפי דעתם של רוב הבולאים האמריקניים - בולי ארה"ב הם מכוערים ביותר. אך קיתונות של זידופים על השבון הציור המכוער ביותר עדיין לא נש-מעו כאן כמו במקרה של בול-הזכרון שהופיע לזכר הפילוסוף דוד תורו ב-12 ב-יולי. הבול מראה ציור פרימיטיבי של מר תורו המזוקן, המזכיר מאוד מראהו של "ביסניק" בן-ימינו, מלוכלך ובלתי-מגולח. מועד נוסף לפואר הנכסף של "הבול המכוער ביותר" הוא הבול שיכבד את אגודת "ליונס" שהופיע ב-5 ביולי. בול זה מציג מדגם פרימיטיבי ביותר של קשוט (מסחרי) לטבעת... הנושא יונה ועלי-זית בפיה, עם המשפט "חפוש אחר השלום"...

בול גדול לחג-המולד יופיעו בחודש נובמבר, לראשונה מאז התחילה הופע-תם (השנתית) של בולי חג-המולד. עד כה הופיעו שבולים בגודל קטן (של הסדרה-מן-המניין). השנה יבוצע, כנראה, נסיון להוציא בול בגודל של בולי זכרון (דהיינו - כפול מן הגודל הרגיל) - מכיוון שגודל ההוצאה של בולי חג המולד הוא 1200 (אלף ומאתיים) מליון (דהיינו 1.2 מיליארד) אכסמפלורים הרי יהיה בכך משום הוצאה נכרת על הדפסת הבולים. נוסף לכך, יהווה מבצע זה לחץ נוסף על שלוש מכונות ההדפסה הגרמניות (מתוצרת "גיורי") המדפיסות בולים בצב-עים אחדים בבית הדפוס הממשלתי בוואשינגטון.

אי לכך בקש מר הנרי ג' הולצלאו, מנהל בית הדפוס הממשלתי, הקצבה נוספת שתאפשר הפעלת בית הדפוס בשלוש משמרות, שבעה ימים בשבוע! מר הולצלאו העיד בפני וועדת משנה של הקונגרס כי מחירי ההדפסה יעלו בהרבה. הנסויים בהפעלת מכונות-מיון אוטומאטיות מצריכים הדפסת כל הבולים על נייר מסומן בחומר זוהר (פלואורסצנטי), המאיר באור זבעוני (זהוב או כחול) שונה, לפי ערך הבול, בעת הארתו באור אולטרה-סגול (יותר על כך, בכתבה מיוחדת). סדר מיוחד זה יצריך הוצאות נוספות של כשני מליון דולארים בשנה. מר הולצלאו גילה כי הוצאות ההדפסה (המחיר למסרד הדואר) הן כדלהלן: הסבלה הבאה מפרטת את מחירי ההדפסה לסוגי בולים שונים בשנה שעברה והשתא. המחיר הוא ביחידות של סנטים לכל בול מודפס, מנוקב, ממוין וארוז בחבילות של גליונות.

מחיר ההדפסה

THOREAU

(סנטים לכל בול)

מספר הצבעים   גודל הבול   סוג הבול

U.S. 5cents

1966	1967
0.189	0.260
0.460	0.605
0.338	0.508
0.508	-
-	0.945
1.152	1.159

מספר הצבעים	גודל הבול	סוג הבול
חדגוני	קטן	מן המניין
חדגוני	גדול	בולי זכרון
רבגוני	קטן	מן המניין
רבגוני	קטן	חג המולד
רבגוני	גדול	חג המולד
רבגוני	גדול	בולי זכרון

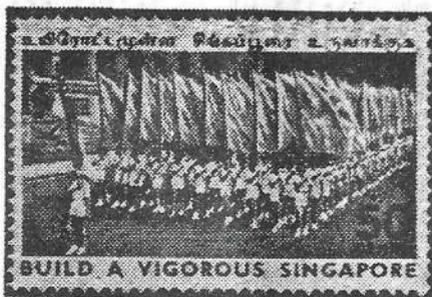
באותה הזדמנות התלונן מר הולצלאו כי הדרישה לבולים בקונטרסים וגל-לים (למכונות מכירה אוטומאטיות) גדלה והולכת, אך הדרישה לבולים בגליו-נות אינה קטנה כלל. הדפסת הבולים מתחלקת כיום כך: 41% בגליונות, 22% ב-קונטרסים 37% בגלילים.

דיוקן חדש של טיסר

ההתנגדות ביוגוסלביה אינה קיימת רק בשטח הפוליטי, כשאנשי רוח ומדי-
נאים שונים מגלים באחרונה דעות מנוגדות לזו של הנשיא טיסר בנישתו הפולי-
טית לפזר את התיכון, אלא גם לדיוקנו של טיסר השבוע בבולי יוגוסלביה.
זה זמן מסוּך נשמעים בחוגי הדואר היוגוסלבי דעות, כי דיוקנו של המ-
ארשל טיסר השבוע בבולי יוגוסלביה הישנים, אינו תואם את מראהו הנוכחי ול-
כן הונפקו ביוגוסלביה בולים חדשים, בהם שבוע דיוקנו של טיסר זקן יותר ו-
דומה לעצמו יותר מאשר בבולים הקודמים.
הסידרה החדשה היא בת 15 בולים בערכים שונים. בבולים שבוע דיוקנו ה-
חדש של טיסר.

Finland

Independence 1917.67

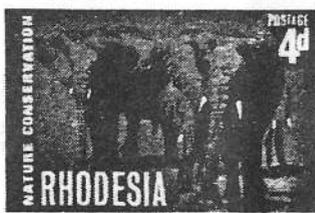
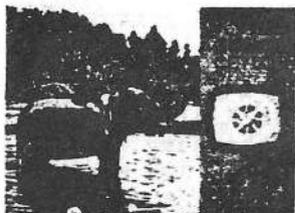
בארה"ב תערוכה בין לאומית בשנת 1976 United States 5c

האמריקנים הינם מרחיקי-ראות. הם כבר דואגים לתערוכת בולים בין-לא-
ומית שזריכה להערך בארצם בשנת 1976 וכבר ביקשו לשם כך את חסות פ.י.פ.
(הפדרציה הבין לאומית לבולאות).
התערוכה הבין-לאומית תערך כאמור בשנת 1976 בפילדלפיה. היא תציין
מלאת 200 שנה לעצמאות ארצות הברית. כידוע נחתמה הצהרת העצמאות ב-4 ביו-
לי 1776.
ירבל צופים בבהאמס

דואר בהאמס הוציא שני בולי זכרון לציון יובל הצופים באי. בבולים מו-
פיעה תמונת המלכה הבריטית והלורד באדן פאול, מיסד הצופים.

הפיל רבנישית התיירות...

בעוד ישראל דחתה את הופעת הבולים במסגרת המפעל הבין לאומי של בולים
לעידוד התיירות - מביעים אלינו בולים כאלה ממקומות שונים. ב-15 באוגוסט
הנפיקה צ'ילון בול בודד במסגרת המפעל. המראה... פיל במים. נראה שלפיל הצי-
לוני יש מוניטין לא פחות מן התה... לידו פיל בסדרת זכרון של רודזיה.

בול אוסטרלי לקונגרוס בינקולוגי

זוֹנֵיט

עצמאות טרינידאד

לציון יום העצמאות החמישי של טרינידאד וטובגו, הוציאו שרותי הדואר שם סדרה בת ארבעה בולים. למעשה אלו בולים קיימים שהושבע עליהם הדפס-רכב חדש.

קפריסין מצפה לתיירות

דואר קפריסין יוציא ב-16 באוקטובר סדרה בת ארבעה בולים שנועדו לשמש תעמולה לתיירות אל האי. נראה שקפריסין זקוקה מאוד לתיירות והמאורעות ב-מזרח התיכון בודאי לא תרמו לכך בחיוב. ארבעת הבולים מראים נוף קיצי בש-פת הים, נוף חורפי המצוי באי, כנסייה ומסוס מצפה להססת תיירים...

נח"ל בזנזיבר

בשנת 1965 הוקמם בזנזיבר ארגון נוער הדומה במבנהו ומטרותיו לנחל ה-ישראלי. לכבוד התיבות הנוער החלוצי של זנזיבר הוציא הדואר שם שני בולים המתארים נער ונערה על רקע נוף הקלאי.

מדליה לקטלוג "זימרון"

קטלוג "זימרון" צויין השנה במצלמה מיוחדת בתערוכת הבולים הבין-לאומית באמסטרדם. בעל הקטלוג, המהנדס איסידור זימון מתל-אביב, הויין כבר בעבר פעמים אחדות במדליות. השנה ערכו את קטלוג "זימרון" סר אורי סליס וסר יצ-חק זיידמן מתל-אביב.

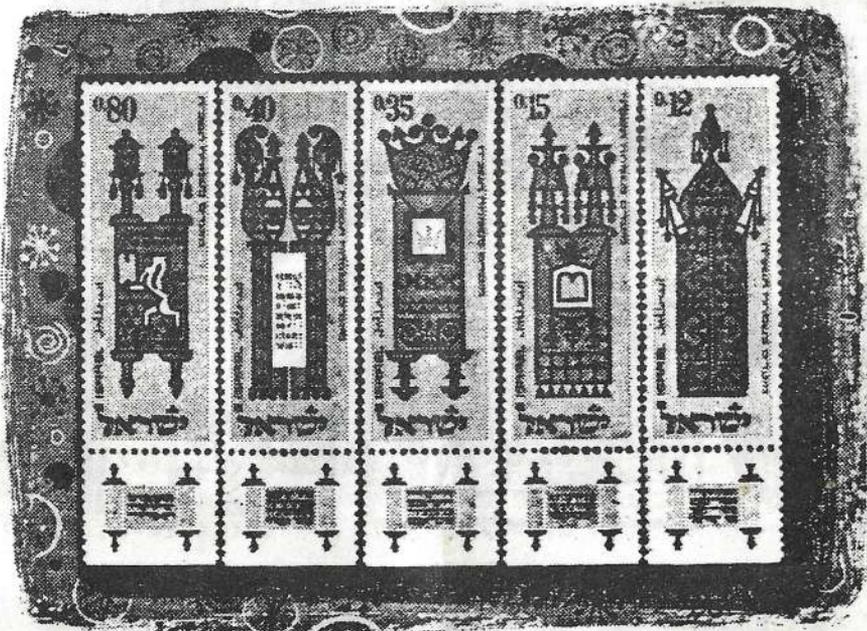
מדליה הולנדית למארגן ישראלי

לאחר נעילת התערוכה הבין-לאומית "אמפילקס 67" בהולנד, וסבה זכו כמה ישראלים במדליות זהב, כסף וארד, הגיעה בימים אלה מדליה מיוחדת למארגן ה-מוצגים הישראליים. דב ניר מתל-אביב. מזכיר התאחדות אגודות הבולאים בישראל, קיבל את המדליה מהנהלת התערוכה ההולנדית בלוויית מכתב-תודה והוקרה על פ-עולת-הארגון המוצלחת לקראת התערוכה.

התאחדות נולאי ישראל
הספריה

יום ההופעה 13.9.67

השירות הבולאי

תל אביב - יפו • ירושלים • חיפה • טבריה • נתניה • באר שבע • נת. לוד ובתי הקואר